

MŪSŲ LIETUVA

NR. 48 (1322) XXV. 1973 M. LAPKRIČIO - NOVEMBRO 29 D 60 centavų
Rua Juatindiba, 20 Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP. Tel. 273-0338

Pasaulyje

SVARBUS RUSO KOMUNISTO MOKSLININKO ŽODIS APIE RUSIJOS LAISVES IR JOS PAVOJŲ PASAULIUI.

SACHAROVO PAREIŠKIMAS

"Laikraščiuose pasirodė kaltinimai, kad aš esu priešininkas atlydžio tarptautiniuose santykiuose ir esu beveik už karą... Tai sąmoningas mano pažiūrų iškreipimas.

Aš buvau ir esu nuomonės, kad vienintelis realus kelias į tarptautinių problemų sprendimą yra abipusis suartėjimas, konvergencija (sutapėjimas) tarp kapitalistinės ir socialistinės sistemos... Bet tam pagrindinė sąlyga yra vieša bendruomenė, laisvas pasikeitimas nuomonėmis, demokratija, informacijos laisvė, nuomonių pasikeitimas, respektavimas visų pagrindinių asmens laisvių, o ypač atskiro individo teisės pasirinkti kraštą, kuriame jis norėtų gyventi. Aš atkreipiu dėmesį į pavojus, kurie tykoja, jei atlydis nebus lydimas atvirumo ir demokratizacijos. Tą išpėjimą aš laikau savo teise ir pareiga. Ar toks išpėjimas gali būti laikytinas pasisakymu prieš atlydį? Aš užstoju teises savo draugų koncentracijos stovyklose ir psichiatrinėse klinikose...

Aš negaliu laikyti tokį pasisakymą mūsų sistemos šmeižtu. Aš tik manau, kad žmonių teisės mūsų krašte neturėtų būti mažiau ginamos negu tuose kraštuose, su kuriais mes norime bendrauti, kad mūsų miestai, kaimai, mūsų gyvenimas būtų lygiai taip pat atviri, kaip kitų kraštų yra atviri mūsų akimis.

Prie to priklauso ir kalėjimas, psichiatrinės ligoninės ir ištėrimo vietos sąlyginiai atleistiems kaliniams...

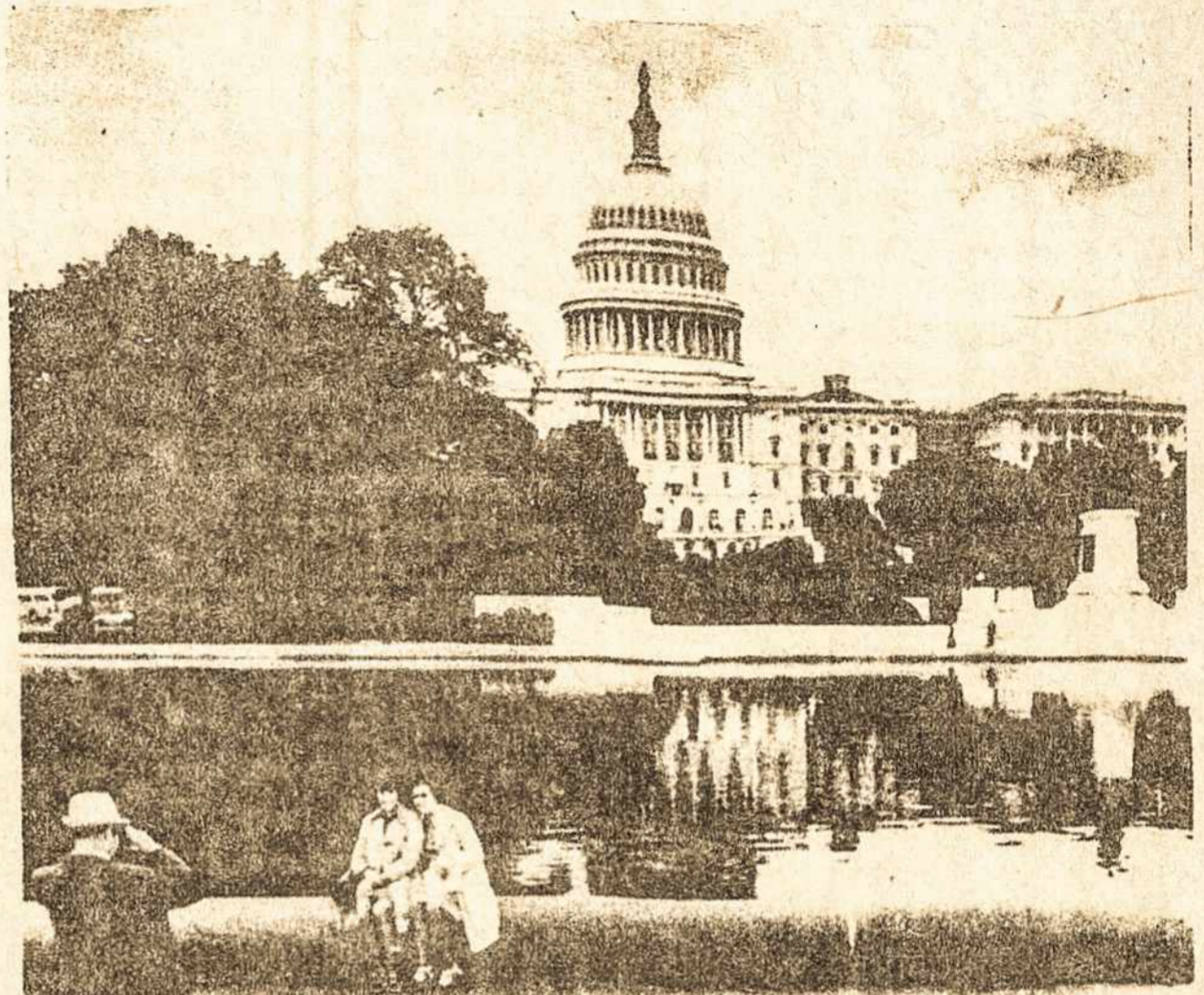
Tegul Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus inspekcija sustabdo tą nusikaltėlių veiklą, kuri padarius žmones ir tikrus savo krašto patriotus uždaro psichiatrinėse klinikose. Pradėta prieš mane laikraščių kampanija, į kurią įvelti šimtai žmonių, jų tarpe daug garbingų ir išmintingų, man sukelia daug rūpesčio. Ji parodo egzistenciją brutalaus prievartos, kuria tramdoma mūsų krašto sąžinė, prievartos, kuri remiasi neribota valstybės materiale ir ideologine galia.

Aš tikiu, kad ne mano pareiškimai, bet kaip tik ta beprasmė ir brutali kampanija gali pakenkti tarptautiniam atlydžiui.

Andrei Sacharov"

1973 rugs. 8 d.

P. S. Kampanija prieš Sacharovą Sovietijoje buvo nutraukta tą pačią rugsėjo 8 dieną, nors šis pareiškimas pasirodė Der Spiegel žurnale rugsėjo 17 d.

Siaures Amerika, turtingiausioji ir galingiausioji pasaulio valstybė pergyvena viena didžiausių politinių ir moralinių krizių. Senatas ir kongresas, kuriu rumai čia matomi, nebepasitiki prezidentu Niksonu. Daug jo nariu nori prezidentą pasalinti. Tai kenkia prezidento užsieniui politikai ir krasto gerovei. Kaip ilgai ta krize tesis

GRAIKIJA

Sekmadienio rytą kariuomenė nuvertė savo pačios prieš šešetą metų pastatytą prezidentą ir visą jo valdžią. Prezidentūron įkėlė kitą generolą Giziki. Perversmas įvykęs be kraujo praliejimo.

Š. AMERIKA

Prez. Niksonas paskelbė didokus gazolino, naftos bei elektros naudojimo suvaržymus. Arabams nutraukus naftos eksportą Amerikon, tenai ši žiema bus gerokai šaltesnė, nors, tiesą sakant, dar nebūt ko dejuoti.

Amerikiečiai buvo pratę savo butuos turėt 1pie 25 laipsnius šilumos. Dabar prašoma sumažinti iki 20.

Blogiau su gazolinu automobiliams. Jo pardavimas sumažintas 15 procentų. Nuo šeštadienio vakaro 9 iki sekmadienio vidūnakčio gazolino stotys prašomos nepardavinėt gazolino. Pripratusiems amerikiečiams savaitgaliais toli važinėti, tai bus labai nemalonus suvaržymas. Bet reikalingas, kad galėtų veikti fabrikai ir įmonės.

VOKIETIJA

Olandija, Anglija ir kiti Europos kraštai jau kiek anksčiau įsivedė gazolino bei elektros jėgos suvaržymus. Sekmadieniais jų miestai ir keliai yra tušti. Kur ne kur vienas kitas automobilis matomas. Žmonės išmoks pabūti namie, artimuosius kaimynus lankyti, draugauti. Suma-

žės ir automobilių nelaimės su visais žmonių užmušimais ir žalėjimais. Nėr to blogo, kad neišeitų į gerą.

ALŽYRAS

Čia prasidėjo arabų vyriausių galvų pasitarimai, kaip toliau kovoti su Izraeliu, kaip laikytis būsimose taikos derybose, ir kaip naudot naftą toje ko voje ir derybose.

Pasitarime nedalyvauja nei I ranas, nei Libija, nei Jordano karalius Husseinas.

MALTA

Maltos saloje arabų teroristai pasigriebė olandų milžiną lėktuvą su virš 200 keleivių.

VIETNAMAS

Saigonas. Nepaisant seniai pasirašytų paliaubų, komunistai vis nesiliauja puldinėje P. Vietnamo teritoriją, ir net visai arti sostinės Saigono.

SOV. RUSIJA

Sovietai pirkė Š. Amerikoje du naftos-chemijos fabrikus, kuriuos amerikiečiai specialistai statys Ukrainoje prie Sverdonecki.

Brežnevas lankosi Indijoje ir stengiasi praplėsti su ja prekybinius ryšius.

S. PAULO

Federalinė valdžia nebedavė leidimo toliau veikti vyskupijos radijui NOVE DE JULHO. Kodėl ji tą žmonių mėgiama stotį uždarė - nepaaiškino.

LAISYAMĖ PASAULYJE

Kino artistė Rūta Kilmonytė-Lee, gyvenanti Kalifornijoje, dalį savo laiko skiria ir labdaros darbams; priklausydama visai eilei draugijų – kovos su vėžiu, prieš rūkymą, širdies ligų, ji vienintelė moteris Los Angeles miesto planavimo ekonominėje taryboje ir miesto gamtos apsaugos taryboje, ir įsteigė draugiją protiniai atsilikusiems vaikams padėti.

Zenta Tenisonaitė Belgijoje išverte į olandų kalbą *Antano Vaičiulaičio „Mūsų mažoji sesuo“ (Onze Kleine zus), kuri bus išleista 1974 metais. Pati rašo knygele vaikams.*

Londone VI Neurosekrecijų tarptautiniame simpoziume paskaitą skaitė prof. Karolis Lederis, gyvenęs Calgary, Kanadoje, kuriame 1969 metais suorganizavo farmakologijos katedrą naujame universitete. Lankėsi ir Molekulinės biologijos institute Ziuriche. 1974 m. dalyvaus neuroendokrinologijos konferencijoje Leningrade.

Škotijos lietuviai šiais metais mini Petro Bancevičiaus 100 metų gimimo sukaktį. Būdamas 24 m. amžiaus atvyko į Angliją, siuvykloje uždirbtais pinigais pats prenumeravo lietuvišką spaudą ir ją platino, skatindamas lietuvius pamilti ir skaityti lietuvišką spaudą. 1899 m. pradėjo bendradarbiauti Anglijos lietuvių spaudoje; 1917 m. buvo vienas „Šviesos“ draugijos kūrėjų; 1902 m. įsteigė Lietuvių informacijos biurą Didžiojoje Britanijoje; 1930 m. leido ir redagavo abiem kalbom žurnalą „Naujas Laikas“, įsteigė jaunimo, moksleivių organizacijas, kursus ir mokyklas. Mirė 1948 m., savo laiku buvęs Lietuvos pasiuntinybės ryšininku Škotijoje, ekskursijų į Lietuvą organizatoriumi ir žymiausios Škotijos lietuvių prekybos įmonės „Varpas“ savininku.

Lietuvių centras Argentinoje minėjo 47-tąsias metines. Programoje dalyvavo Temperley-Adrogue „Aušros“ choras su dirigentu I Valantinavičium, Berisso „Mindaugo“ draugijos mažasis ansamblis „Pumpurėliai“ suvaidino veikaliuką „Nepavyko“ ir pašoko tautinių šokių, Berisso „Nemuno“ draugijos ansamblis „Skaidra“ pašoko, vaidino. Paties Centro mažiausieji, vadovaujami Nelidos Zavičkaitės, suvaidino „Ryto vaiz-

da“ – dainų vaidybos ir šokių pyne, o naujai susibūrusi šokių grupė trejetą šokių.

Gruodžio 8 Aušros Vartų parapijoje, Avellanedoje, Argentinoje, vyksta religinės muzikos koncertas, minis Marijonų vienuolijos 300 metų sukaktį. Prieš tai pamaldos už Argentinoje dirbusius ir jau mirusius Tėvus marijonus.

Janina ir Monika Glanartaitės Kalgario mieste, Kanadoje, garsėja vandens sporto varžybose ir 1974 m. steigs vandens sporto mokyklą Honey Harbor vasarvietėje.

Kardinolas Frings, buvęs Koldno arkivyskupu Vokietijoje, parašė laišką Brežnevui, prašydamas grąžinti lietuvių tautai tikėjimo laisvę ir išlaisvinti du lietuvius vyskopus, esančius namų arešte.

Lietuvoje gimęs ir Vilniaus meno akademiją baigęs dailininkas Gabrielius Stanulis Ženevoje atidarė savo darbų meno parodą. Dėsto skulptūrą Ženevos meno mokykloje. Dail. Raudys Berno privačioje meno galerijoje buvo išstatęs savo skulptūras. Sov. Sąjungos ruoštoje parodoje Aubonne yra tik vienos lietuviškos - Sigutės Valiuvienės grafika, pavadinta „Šeima“.

Antroje Baltų studijų konferencijoje Stokholme, Švedijoje, buvo perskaityta virš 70 referatų, iš dvylikos kraštų: JAV, Kanada, Anglija ir Skotija, Prancūzija, Vokietija, Italija, Šveicarija, Švedija, Vengrija, Australija, Suomija. Virš 15 atstovų buvo ne pabaltiečiai, o dalyvių iš vis apie 160. Stokholmo burmistras dalyvius pakvietė į priėmimą ir puotą. Lietuvius tiesiogiai lietuviškai kalbančio škoto dr. James D. White paskaita „Škotijos lietuviai ir rusų revoliucija“, ir amerikiečio Jules F. Levin „Nosiniai garsai lietuvių kalboje.“

Ganberros lietuvis Algis Valtas yra Australijos ambasados Indonezijoje tarnautojas, gyvenęs Jakartoje.

Melbourno Lietuvių Čiurlionies diskusijų klubas savo asmenišką iniciatyvą telkia modernių, dailininkų originalius grafikos darbus ir juos dovanoja Dailės Muziejui Vilniuje.

ŠIMKUS VIENAS IŠĖJO Į KARĄ SU RUSIJA. JO GINKLAS – PEILIUKAS

Auckland, New Zealand, dienraštis „N.Z.Herald“ (1973.9.5) ir savaitraštis „8 o'clock“ (1973.9.15) aprašo lietuvių Petro Šimkaus „karą“ prieš Sovietų Sąjungą. Straipsnis pavadintas „Peter Took on Russia with a Pocket Knife“ (Petras užsimojo prieš Rusiją kišeniniu peiliuku). Tarptautinėje prekyboje mūgėje Aucklande, sovietų skyriuje jis pamatė didžiulį sieninį žemėlapij, kur Lietuva buvo paskendusi raudonoje jūroje, ir jam akyse pasidarė raudona... Nekęsdamas komunistų už Lietuvos pavergimą ir jai padarytas skriaudas, jis puolė taisyti žemėlapij, norėdamas kišeniniu peiliuku išpauti iš jo Lietuvą, išjungti ją

iš Sov. Sąjungos. Teisėjas, anot laikraščio, suprato jo jausmų nuoširdumą ir nubaudė jį švelniai, šešeriais mėnesiais lygtinai. Be to, turėjęs sumokėti 50 svarų savo advokatui. Petras Šimkus, aktorius, po antrojo pasaulinio karo atsidūrė N.Zelandijoje. Negalėdamas dirbti savo profesijoje, turėjo imtis visokių darbų. Visą laiką nekentė komunistų ir štai pasitaikė gera proga pareikšti savo protestą, išskelti Lietuvos bylą „Jaučiausi lyg uodas, įgėlęs komunistiniam milžinui“ pasakė jis per interviu žurnalistui. Bet, pridėjo jis, jei visi lietuviai geltų jam, tai jis tai pajustų. (ELTA).

KELIASI IŠ KAPO JEI NE PATS STALINAS, TAI JO BIZŪNAS.

Lietuvos bolševikinėms politikams daugiausia nerimo kelia Vlikas ir Balfas. Vilniaus sovietinė spauda ir saugumo pareigūnai nepajégia šių organizacijų veiklos pakirsti, nežiūrind, kad jų vadovaujančius asmenis ir veiklą kuo bauriausiai terlioja. Neseniai net per tris Švyturio numerius buvo rašoma - ir visokių niekų prirašoma - apie Vliką. Jau kelintą kartą kliuvo ir Balfui. Dabar net Tarybinė Mokslų Akademija savo šių metų darbų pirmame leidinyje užsiėmė Balfo nuvainikavimu ir niekinimu. Pagaliau š. m. spalio 19 d. „Tiesa“ Balfui paskyrė ištisą puslapį. Dažnas gali paklausti, kodėl gi kaip tik tom dviem organizacijom toks išskirtinas dėmesys? Gal dėl to, kad Vlikas savo idėjomis, o Balfas savo gėrybėmis pasiekia pavergtąją tautą. (ELTA)

Tautinių šokių grupė „Grandis“, šių metų pradžioje dalyvaus São Paule V-tame P. Amerikos lietuvių kongrese, šventė pirmąjį savo dešimtmetį, pa-

gerbdama ir korespondentus, redaktorius bei radijo vedėjus, kurie sambūrį aprašė per tuos dešimt metų.

1889 metais Šiauliuose gimusi aktorė Z. Arlauskaitė-Mikšienė mirė šiais metais Detroite. Pradėjo vaidinti 1908 metais Rygos Giedros draugijos teatre, vėliau pasirodė Petrapilyje, Šiaulių Varpo draugijos teatre, Vilniaus dramos teatre, Kauno valstybiniame teatre, Vokietijos tremtinių stovyklose, o Detroite, gyvendama pastatė apie 50 veikalų.

Hamiltono, Kanadoje, pastatytas 11 milijonų dolerių verties teatras „Hamilton Place“, kurio atidaryme pasirodė miesto meninės jėgos. Lietuviams atstovavo G. Breichmanienės vadovaujamas „Gyvataras“, kurio Aštuonytis buvo nufilmuotas televizijos kultūriniam filmui.

GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA
TAI MŪŠŲ LIETUVA!

Petras Pakalnis

NIKSONO VARGAI

Prieš pusantrų metų JAV demokratų partijos vadai susirinko Floridoje pasitarti, o kai kurie respublikonų šulai nutarė juos šnipinėti. Išgirdęs iš spaudos apie tą taip vadinamą Vandens Vartų skandalą, prezidentas Niksonas pavedė vienam savo patarėjui visą tą reikalą nuodugniai ištirti ir jam apie tai pranešti. Bet šis vis delsė ir delsė. Taip pat ir antras Niksono bendradarbis, kuriam prezidentas pavedė tirti Vandens Vartų reikalą, nedrįso sakyti tiesos, nes ji buvo labai nemaloni. Jausdamas, kad apsisitė nepatikimais žmonėmis, Niksonas juos iš pareigų atleido. Tačiau tuo pirmasis prezidento vargas nepasibaigė. Kadangi jis visus savo pokalbius su valstybės vyrais ir bendradarbiais rekordavo į labai jautrias juosteles, specialus teisėjas pareikalavo, kad prezidentas leistų jam pasiklausyti ir tokiu būdu ištirti, ar pats prezidentas nėra į tą šnipinėjimą ir jo nuslėpimą įveltas. Bet Niksonas atsisakė leisti. Niksono advokatai apeliavo ir apeliaciją pralaimėjo. Kadangi juostelėse buvo įrekorduotos ir paslaptys, liečiančios valstybės saugumą, prezidentas sutiko padaryti pokalbių santraukas ir leisti senato saugumo komiteto pirmininkui pasiklausyti juostelių ir pažiūrėti, ar tos santraukos yra tikslios. Šitam Niksono planui pritarė senato komitetas, kuris apklausinėja Vandens Vartų kaltininkus. Tačiau valstybės prokuroras, kuris nepriklausomai nuo senato komiteto tyrinėjo Vandens Vartų skandalą, prezidento pasiūlymą atmetė ir pagrasino patraukti jį į teismą. Tuokart Niksonas įsakė teisingumo ministriui atleisti prokurorą iš pareigų. Bet teisingumo ministras buvo kitos nuomonės apie prokurorą ir, nenorėdamas jo atleisti, pats atsistatydino. Atsistatydino ir viceministras, kuriam Niksonas įsakė prokurorą atleisti. Tada Niksonas pavedė tą nemalonią pareigą tardytojui Bork, laikinai einančiam teisingumo ministro pareigas. Šis paklaūšė prezidento ir prokurorą atleido. Visus savo ir bendradarbių dokumentus pavedė saugoti slaptajai policijai. Kadangi suminėti įvykiai pasitaikė pirmą kartą JAV istorijoje, sujudė ne tik kongresas, bet ir JAV visuomenė ir kai kas pradėjo reikalauti, kad prezidentas, kaip nebeapatikimas žmogus, atsistatytų.

Įsivadydamas didelį žmonių nepasitenkinimą, prezidentas Niksonas nutarė viešai pasiaiškinti. Kai žmonės sėdo prie televizijos aparatų, jiems pranešta, jog prezidentas esąs labai užimtas žydų ir arabų karo reikalais ir paaiškino, kaip stovi karo reikalai ir kodėl jis atleido prokurorą. Jis žadėjo skirti kitą prokurorą, atleistojo darbui tęsti. Tačiau JAV visuomenė pasirodė prezidento pasiaiškiniu nepatenkinta ir keli kongreso nariai užsimojo praveisti įstatymą, kad šis specialus prokuroras būtų skiriamas ne prezidento, bet paties kongreso. Buvęs JAV viceprezidentas Humphrey siūlo, kad prokurorą skirtų prezidentas, o kongresas tvirtintų.

Žiūrint į kitus Niksono darbus, reikia pripažinti, kad jo vargai mažėja. Praėjusią vasarą aukštai pakilusios maisto kainos jau pradėjo kristi. Mažėja ir bedarbių skaičius. Nuvertinus dolerį, užsienio bendrovės pradėjo daugiau pirkti JAV produktų ir prekybos balansas pasidarė aktyvus. Žydai ir arabai laikosi karo paliaubų ir pradėjo slaptas derybas, kurias vienas Izraelio generolas įvertino teigiamai. Egipto užsienio reikalų viceministras tarėsi su Kissingeriu Washingtone. Laimėjęs Nobelio taikos premiją, Kissingeris ruošiasi skristi į Kiniją. Neseniai Brežnevas pareiškė, kad Sovietai nori mažinti karių ir ginklų skaičių. Jei jie iš tiesų taip padarys, galės mažinti ir JAV. Tik Niksonui teks gerokai pasidaruoti, kad ateinančią žiemą JAV nepritrūktų naftos. Nors JAV iš arabų valstybių importuoja tik 6 proc. naftos, bet tie 6 procentai yra svarbūs, nes išlepe amerikiečiai nieko nenori atsiskirti.

Aiškindamasis žurnalistams, Niksonas pareiškė, kad juo labiau jis esąs puolamas, tuo labiau tampas ramesnis ir šaltesnis. Tą gerą savybę jis paveldėjęs iš tėvų, kuriems tekę sunkiai dirbti. Kaip ten bebūtų, Niksono padėtis yra nepavydėtina, nes, gindamasis nuo vidaus priešų, jis turi vadovauti konstruktyviai užsienio politikai, siekiančiai užtikrinti taiką bent vienai generacijai. Apie tas jo pastangas mažai kalbama ir rašoma.

METINĖ AKADEMIKŲ VAKARIENĖ

Jau antri metai, kai S.Paule pagerbiami mokslus baigusieji lietuviai jaunuoliai. Šiais metais akademikų vakarienė ruošinama penktadienį, gruodžio 7, Eduar-

RYTŲ VOKIETIJA

Baigiantis antrajam pasauliniam karui Sovietai užėmė Prūsiją ir Saksoniją, iš kurių po karo pradėjo gabenti į Rusiją viską, ką tik galėjo: fabrikus, mašinas, ūkio padargus, traukinius ir net geležinkelių bėgius. Išplėšęs apie 15 milijardų vertės turto, 1949 m. Stalinas padarė iš tų dviejų Vokietijos dalių taip vadinamą Demokratinę Vokietijos Respubliką; joje, kaip išsireiškė vienas juokdarys, buvo belikę tik „Walteris Ulbrichtas ir keletas bulvių“. Kadangi čia gyvenimas buvo skurdus, tarp 1949 m. ir 1961 m. iš Rytų Vokietijos į Vakarų Vokietiją pabėgo apie 2.700.000 gyventojų. Pabėgėlių dauguma buvo jauni ir mokyti žmonės. Jie negalėjo pakęsti komunistų režimo, matė Vakarų Vokietiją greitai atsistatant ir bėgo į ją laimės ieškoti. Mat, Vakarų Vokietija neturėjo mokėti karo reparacijų ir, padedama Maršalo plano sparčiai atkuto. Tik kai Walteris Ulbrichtas, komunistų partijos sekretorius, 1961 m. pastatė Berlyno mūrą, bėgimas į Vakarų Vokietiją sustojo ir Demokratinė Vokietijos Respublika pradėjo atsigausti.

Dabar Rytų Vokietija yra devintoji didžiausiųjų pramonės kraštų ir turtingiausiųjų tarp visų komunistų valdomų valstybių. Jos gyventojų pajamos pralenkė italų ir airių, ir artinasi prie Anglijos gyventojų pajamų. Nors ji yra mažesnė už Kubos salą ir turi tik 17 milijonų gyventojų, bet pagamina tiek daug įvairių produktų, kiek pagamindavo visa Hitlerio valdoma Vokietija prieš karą, Walterio Ulbrichto įpėdinis Honeckeris tikisi, kad Rytų Vokietija ateityje galės pagaminti dar daugiau. Gal ir galės. Tačiau produktų kokybė yra gana prasta, ir gyvenimo standartas yra trečdaliu žemesnis už Vakarų Vokietijos gyventojų. Bet Rytų Vokietijos žmonės yra darbštūs ir nusiskundžia, kad negauna viršvalandžių. Kai Honeckeris palengvino susisiekimą su Lenkija, į Rytų Vokietiją privažiavo tiek lenkų, kad kai kur pradėjo trūkti produktų. Neturėdama užtektinai darbininkų, Rytų Vokietija išleisdžia lenkus ir vengrus, kuriems tenka menkesni darbai.

Norėdami užtikrinti Rytų Vokietijos lojalumą savo kraštui, Sovietai laiko Demokratinėje Vokietijos Respublikoje 20 divizijų su 300.000 kareivių. Sovietų pasiuntinys Berlyne kartais dalyvauja Rytų Vokietijos politbiuro posėdžiuose. Bet vokiečiai rusų nemėgsta ir juos lengvai atpažįsta iš prastų batų. Kad rusai nežinotų, jog Rytų Vokietijos piliečiai gyvena geriau už juos, Sovietai neįleidžia kai kurių iliustruotų Rytų Vokietijos laikraščių.

Nors Rytų Vokietija ekonominiu atžvilgiu labai sustiprėjo, bet jos kultūrinis gyvenimas yra pilkas ir nuobodus, nes persunktas marksizmu.

Kaip savo laiku Walteris Ulbrichtas, taip dabar Erikas Honeckeris yra ne-nuolaidus komunistais ir griežtai laikosi Maskvos nustatytos linijos. „Kai aš atvykau į Erfurtą“, taip išsireiškė vienas Rytų Vokietijos studentas“, ir pamačiau Vakarų Vokietijos televizijos programą, man atsivėrė naujas pasaulis“. Laimingas, kas gyvena netoli Vakarų Vokietijos sienos. Tas gali pasižiūrėti Vakarų Vokietijos televizijos ir sumažinti savo nuobodulį.

Koks yra skirtumas tarp Rytų Vokietijos ir Vakarų Vokietijos rodo dar ir šie faktai. Pigus sintetinis megztinis, parduodamas Bavarijoje už 3 ir pusę dolerio o Rytų Vokietijoje kainuoja 30 dolerių. Spalvotų pieštukų dėžutė, parduodama Vakarų Vokietijoje už dolerį ir 85 centus, Rytų Vokietijoje kainuoja 7 dolerius ir 50 centų. Kas nori greitai sutaisyti šaldytuvą ar skalbiamą mašiną, tas paperka darbininką JAV stiliaus pagamintais darbo rūbais.

Labiausiai Rytų Vokietijos gyventojus erzina iš Vakarų Vokietijos atvykę svečiai. Jie yra gražiai apsirengę, pinigingi ir atveža giminėms vertingų dovanų, kurios dažnai atsiduria juodojoje rinkoje. Svečiai palieka tiek daug pinigų, kad Rytų Vokietijos vyriausybė atidarė specialias krautuves, kuriose užsienio valiuta galima pirkti iš užsienio importuotų produktų. Populiariausias Rytų Vokietijoje žmogus yra Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandt. Kai jis 1970 m. lankė Rytų Vokietiją ir susitiko su jos premjeru Willi Stoph, jam žmonės sukėlė didžiausias ovacijas. Šių metų rugsėjo mėnesį abi Vokietijos tapo Jungtinių Tautų nariais.

do restorane, R.Nestor Pestana 80, miesto centre. (Yra vietos automobiliams pastatyti.)

Vakariniėje dalyvauti kviečiami dabar baigusieji fakultetus ir asmens baigusieji aukštesnės mokslus. Norintieji dalyvauti kreipiasi į Algirdą Sliesoraitį (tel.: 61-66-72) Per vašes bus trumpa akademikų per-eity metų veiklos apžvalga ir at-einančių metų darbų apibraiža.

REIKALINGA MOTERIS VAIKUI DABOTI

A.a. Valeikienės dukterė Giedrė gyvena Prancūzijoje, Paryžiuje. Ji nori gauti lietuvių moterį ar vyresnio amžiaus merginą savo vaikučiumi prižiūrėti. Geras atlyginimas. Daugiau informacijų gzlina gauti M.L. redakcijoje. Tel.: 273-03-38.

APIE GIRIĄNČIUS DABARTINĘ LIETUVĄ

Vienas iš ok. Lietuvos Š. Amerikoje lankešis inteligentas, gana protingas ir atsargus, papasakojęs apie gyvenimą Lietuvoje, išsitarė:

— Aš daug ką gero jums papasakoju ir pagiriu ir nieko nemeluojau. Visa tai yra tiesa. Tačiau galima suprasti, jog taip man privaloma kalbėti, o gal ir įprasta. Juk gyvenimas yra platus ir sudėtingas. Trumpu pokalbiu nėra šimtosių dalių neišsėmsi. Todėl yra lengva parinkti ir sujūninti tik tokius dalykus-faktus ir juos taip sustatyti, kad tenykštė (Lietuvos) butis atrodė beveik šviesi ir pažangi, t.y. paknečiamai neblogo. O apie neigiamus-prastus dalykus-faktus tartum nespėjama prasyti.

„MAN TENAI REIKĖS GRĮŽTI“

Matote, man tenai reikės grįžti ir ne vien pajėgti visą laiką gyventi, bet reikės išvengti valdžios itarinėjimo ar bausmes. Be to, man reikės veržliai ir su pasitikėjimu dirbti, ateities viltimis masintis ir asmenišką džiaugsmo pajusti. Todėl aš ir pats sau turiu įsikalbėti įvairias geroves ir matyti daugiau švie-

sių taškų, kad būtų įmanoma žmoniškai gyventi.

Bet jei jūs čia laisvėje gyvendami, tik tiek teismanysite ir mano paminėtus faktus priimsite už pilną Lietuvos gyvenimo vaizdą, jų nėra kiek neišbalansavę objektyviu perspektyvų pagrindu ir nepastebėdami tos ypatingos mano tendencijos, tai aš jums labai nusivilsiu.

Be to, man atrodo, kad mes (Lietuvos gyventojai) turime daugiau savigarbos ir mokame giliau atskirti, kas yra doras lietuvis, o kas pataikūnas ir išnaudotojas, savanaudis karjeristas ir tautos žlugdytojas. Kaip anojo autoriaus pasakyta: Doras vergas pavergėjui dirba ir tyliai tarnauja, bet su juo nesibičiu liauja“.

Tai va, kaip reikia žiūrėti į iš Lietuvos atvykusius svečių pasakojimus apie gerą gyvenimą Lietuvoje. Ten yra daug gerų dalykų. Apie juos jie nuoširdžiai ir pasakoja. O kas ten bloga, tai nutyli, nes jiems reikės ten grįžti, gyventi ir dirbuotis ir, iš užsienio sugrįžus, visos kelionės išpažintį slaptajai policijai atlikti.

Kita giesmelė yra, kai Brazilijoje gyvenantieji Lietuvon nukeliauja ir, sugrįžę, vien tik apie ten upėse pieną ir medų tekantį, o svirus nuo kumpių ir sūrių lūžtančius, ir visokių gerybių perteklių porina. Tai yra arba akly komunistinės tvarkos davatkėlių kalbės, arba jie tenai iš tiesų nieko neigiamo regėt nenorėjo ir negalėjo, nes jų globėjai jų nerodė.

REKOLEKCIJOS TĖSIASI

Per šio mėnesio pradžioje įvykusias jaunimo rekolekcijas susibūrė grupelė jaunimo, norinčio ir toliau guldinti jiems svarbius klausimus, aptarti jaunimo Mišias, kartu bendrauti. Tokių jau yra apie 20; jie susitinka Jaunimo namuose kas dvi savaitės, o kartą per mėnesį nori ruošti išvyką su pokalbiais, diskusijomis ir pamaldomis. Pirmoji tokia išvyka bus gruodžio 2 d. Norintieji dalyvauti gali kreiptis į Julijų Tijūnėlį (Rua Inácio, 915) arba į kun. H. Šulčą.

Dr. Jonas Adomavičius

MAITINIMASIS—DIEVO DĖSNIŲ PILDYMAS

Vergija, kokia ji bebūtų, nedieviškas dalykas. Todėl visi stenkimės šalinti iš savo tarpo bet kokius nedieviškus nuostatus, darbus bei elgesius. Žmonėms susipratus, apsišvietus ir pridėjus gerą sauja geros valios, pašalinta baudžiava. Vergija nugalėta labai sunkiai su ja kovojant. Kovą su blogiu vis dar reikia mums toliau tęsti. Užsiliko žmonių tarpe dar įvairios vergijos: viena jų yra maitinimosi nesusingaudymas. Prietarų ir tamso pilnas asmuo vergauja įvairiems maisto pirkliais, visokiems vitaminų pirkliais. Sunaudojami maisto gaminiai be naudos. Išleidžiami pinigai niekam. Ir vis klausydami apgavikų, pelnagaudžių bei maisto srityje nemokšų, kenčia žmonės labai sunkią mitybos vergiją. Valgo brangius, bet netikusius maisto gaminius. Vietoj paprasto sveiko, vitaminais gausaus maisto, naudoja tik dalį maisto ir dėl to kenčia visokias negalias. Palaizymas neatstoja pavalgymo — taip ir kankinasi žmogus be reikalo visą savo gyvenimą vien dėl savo tamsumo, neišmanymo bei lengvapėdiškumo.

Lengvapėdžius, kitaip sakant savo jausmų nesutvarkiusius asmenis pelnagaudžiai išnaudoja savam pralobimui. Tokiems nesąžiningieji pirkliai įperša visokias piliules, neva kaip vaistus. O sveikai-natūraliai, lietuviškai besimaitinančiam žmogui dažniausia: pakanka vitaminų, esančių pačiame maiste. Nereikia žmogui kokių ten prašmatnybių mityboje: užtenka lietuviškų sriubų, sūrio

mėsos, juodos duonos, varškės, daržovių ir vaisių. Toks maistas pakankamai turi įvairių vitaminų. Tik juos nenaikinkime cigarete.

CIGARETĖ NUODAS — NE MAISTAS

Viena surūkyta cigaretė panaikina 25 miligramus vitamino C, gi pokelis jų surūkytas per parą panaikina visą vitamino C kiekį žmogaus kūne. O be vitamino C žmogus ima kraujuoti iš visur: iš dantų semegėnų, inkstų, plaučių odos... Tai skorbuto (cinga) liga, senesniems žmonėms gerai žinoma.

Ūjų tau ir žmogysta tokia moteris ar vyras, kuris cigarete save žudo, o piliule tariasi save atgaivinsias! Jau didesnės paikystės—vergytės nereikia ieškoti. Nustokime leisti save apgadinėti visokiems parėjūnams: pradėkime sveikai maitintis ir liaukimės visokiais nuodais, ypač cigaretėmis bei kitokia tabako forma, save sirgdinę. Čia mums prisiėsi įsigyti daugiau geros valios— jausmų sveikatos, naudingais artimui atliktais darbais. Geravališkumas yra ne kas kitas, kaip jausmų sužmoniškėjimas: nustot pykti ant artimo, jį apkalboms apleisti, nustot apgavikams paklusti. Taip save dvasiniai stiprindami, mes pajėgsime savą kūną tinkamai užlaikyti.

SAUGOKIMĖS NETIKRŲ PRANAŠŲ

Dabar žmonės ilgiau gyvena ir yra labiau pasiturintys. Todėl jie domisi kūno ir dvasios sveikatingumu. Todėl atsiranda žmonių, norinčių tą susidomėjimą sveikata patenkinti. Jie rašo daug knygų apie sveikatą. Vienos jų yra labai geros, skaitytinos ir jų patarimai apie sveikatą pildytini.

Kitos — tik vidutinės. O trečios — yra ir tokių — visai į rankas neimtinios, nors jos irgi apie sveikatą rašo. Iš tokių netikusių knygų žmonės išmoksta elgtis ir maitintis kaip nereikia. Taip. Yra dabar rinkoje knygų — net gydytojų parašytų (pvz., nutukėliams patarimai, kad viską valgyti, kalorijų neskaičiuoti, kurių neverta į rankas imti, nes jos žaloja sveikatą. Žmonėms pradėjus netikusiai maitintis, tik pelnagaudžiai turėja — visi kiti į niekus virsta.

LAIKU IMKIME SVEIKATA RŪPINTIS

Nelaukime, kol mes visai jėgų nustosime netikusiai besimaitindami. Pradėkime teisingai — tikrai lietuviškai valgyti ir gerti — tada mes pajėgsime atsiginti nuo daugelio negalių, kylančių iš netikusio maitinimosi. Teisingai besimaitinąs esti atsparesnis įvairioms, ypač chroniškoms negalėms. Taip netikusiai — vien pagruzdinta duona, uogiene bei vandeniū besimaitindamas, netoli nuvažiuosi. Tokie, ypač senesnieji, pradeda negaluoti įvairiomis chroniškoms negalėms.

Taip jie, prisisaukę chronišką sanarių negalavimą, patapę neurotikais, peranksti susenę..., eina nuo vieno gydytojo pas kitą, niekur pagalbos negaudami. Gana tokių „kalvarijų“. Suimkime savas dvasios ir kūno jėgas žmoniškai elgtis: tvarkingai maitintis ir neklausyt apgavikų.

KUO MAITINTIS IR KOKIUS VITAMINUS VARTOTI

Dabar NUO ŠALČIO-SLOGŲ GERIAUSIU VAISTU GYDYTOJAI LAIKO ŠILTUS VIŠČIUKO BARŠČIUS. O seniaį mūsų motinė-

lių Lietuvoje žinomi „vaistai“: liepos žiedai ir ramunėlių arbata, nes viščiukus tik turtingesni taip pajėgė valgyti. Dar pagulėta, su medum šilto skysčio daug išgėrus. Tai tikra tiesa: taip elgdamiesi kūno atsparumą prieš slogų sukėlėjus stipriname. Taip tik ir galime su slogomis kolkas kovoti. Taip ir su maistu elkimės: jį senoviškai sveikai valgykime: vien rupią duoną (su ašakomis), ruginę ar kvietinę, valgykime. Tris kartus per dieną šiltą sriubą (pienišką, daržovių, vaisių, viščiuko, žuvies — tik ne buljono iš kaulų — raudonos mėsos) srėbkime.

Virtos mėsos — liesos visokios valgykime, su salotais — kopūstais bei kitomis, žalių, geltonų lapų daržovėmis. Salotas paruoškime su pasukomis, ar citrina. Pieniškų gaminių: varškės, balto sūrio, iš varškės pyragų, virtinių, gausiai naudokime. Neriebiai! Daugiausia be gyvulio taukų apsieikime. Miltinių, krakmolinių imkime, kad tik nenutuktume. Vaisių įvairiausių, ypač citrininių gausiai valgykime. Žalius, iš dėžučių, virtus, bei kitaip parengtus gausiausiai naudokime. Kramtykime palengva, po mažai ant syk valgykime, dažnai — mažiausiai keturis kartus paroje prie stalo sėskime.

Taip elgiantis nereiks bėgti vaistinėn vitaminų „išpardavimo“ darytis. Tik labai susenus, tik sunkiau viduriais sunegalavus prisiėsi, gydytojo patarimu pasinaudoti, šiek tiek vitaminų, priedui prie maisto priim-

Vienu žodžiu — atsiminkime visada ir visur, kad mūsų sveikatos ramstis yra ne tik žmoniškas maistas, bet ir Dievui patinkantis galvojimas, jautimas ir elgesys.

NÃO É CEDO NÃO

Como vocês sabem em 1975 teremos o III CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE LITUANA (III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas). E para que tudo saia bem é preciso ser bem planejado. Então iniciamos o projeto na nossa 1a. reunião que foi realizada dia 15 de novembro em Santa Isabel, no sítio do Sr. Valavičius.

Alguém poderá pensar que é cedo para isso, pois o Congresso é só em 75, mas não é cedo não, pois há muita coisa a ser planejada.

Da reunião participaram cerca de 23 pessoas, incluindo jovens.

Primeiramente o Sr. Petratis nos esclareceu o que é a BENDRUOMENĖ (Comunidade Lituano Brasileira) e logo após cada um teve que falar a esse respeito, às informações que tinha, o que achava que era, mesmo não tendo certeza.

Muitos ouvem falar sobre a Bendruomenė, mas não sabem exatamente o que é ou o que faz. E fomos bem esclarecidos pelo Sr. Petratis, que aliás, falou muito bem.

Terminado esse tema, tivemos um intervalo para o churrasco.

Voltando à reunião, tivemos uma explicação muito bem dada pelo padre A. Saulaitis a respeito do Congresso de 66, 72 e 75.

Comentar cada um deles separadamente, como foi organizado os dois primeiros, os comitês que faziam parte, etc.

Para o III Congresso (75) são vários os preparativos a serem estudados, então distribuímos a vários equipes das quais cada um continha 3 pessoas as quais examinaram o assunto.

Depois retornamos ao grupo inicial onde foi exposto o assunto que cada comitê analisou separadamente. Por exemplo: O Equipe das Finanças estudou as possibilidades do pessoal viajar do exterior para a Argentina, onde talvez teremos a abertura do Congresso e o acampamento, continuando a viagem para o Brasil. As possibilidades de hospedar tanta gente, das festas que poderíamos realizar para arrecadar fundos para o Congresso, etc.

O Comitê Central que manterá contacto com outro comitê instalado em outro país, a fim de verificar os andamentos para o Congresso.

Jaunystės Aidas

Este comitê examinará todos os outros, ajudando no que for possível.

O Comitê de Turismo terá que providenciar transporte para os participantes que estarão na Argentina (no acampamento), para o Brasil, onde continuarão Congresso, com outros programas outros lugares a serem visitados e tudo isto é necessário ser providenciado com antecedência.

É um pouco difícil, pois não sabemos o número exato de pessoas que participarão.

IR LIETUVIŠKAS „HIPPIE“
PRADĖJO RUOŠTIS JAUNIMO
KONGRESUI.

Outro Equipe estudará uma maneira com que os jovens lituanos ou descendentes de lituanos que nunca tomaram parte dos assuntos que dizem respeito aos lituanos, participem do Congresso, que tomem conhecimento, se interessarem.

Assim vocês estão vendo uma pequena parte do que é necessário para ser preparado para o próximo Congresso. Isto não é tudo, há muitas outras providências a serem tomadas.

Deste modo passamos um feriado agradável, e só nos resta agradecer aos Srs. Valavičius por terem cedido o sítio para nós realizarmos essa reunião que é de grande interesse para todos.

A nossa próxima reunião está marcada, para o dia 9 de dezembro, em Bragança Paulista onde pretendemos estudar da melhor maneira possível em pró do Congresso de 1975.

Helena Bareišis

DIENA VAIKU PRIEGLAUDOJE

Você que é perfeito, já levou alguma vez alegria a um defeituoso?

Domingo, um dia de festa e alegria nós o grupo „Rūtėlė“ preferimos levar a nossa alegria àquelas crianças que mal podem se mover.

Tentamos fazer o possível para contentá-las e o fizemos dando balas, brinquedos, alegria e dançando com a vontade de transmitir algo àquelas pequenas criaturas.

Aqueles momentos para mim foram de felicidade pois via no rosto de cada criança a sinceridade e a pureza de um sorriso. Passamos antes de voltar para casa, num sítio, no qual aproveitamos o resto da tarde, mas mesmo assim pensamos naqueles que desde crianças não tem a possibilidade de correr, nadar, sentir-se livre de uma cadeira de rodas.

Teresa Aleknavičius

CANTINHO DA SAÚDE

Ri melhor quem tem bons dentes.

Dr. Victor P. Saulytis
C.Dentista Sanitarista

Antes de falarmos sobre os dentes, daremos noções sobre as partes componentes da boca:

O aparelho digestivo compõe-se de um longo e irregular tubo, que inicia na boca.

Portanto a boca é a entrada do tubo digestivo; é aí que começa a digestão dos alimentos e não no estômago como muitos pensam.

A boca é composta de partes moles e duras.

As partes moles compreendem: bochechas, língua, gengiva, véu do paladar, assoalho da boca e glândulas salivares.

As partes duras são: palato duro (céu da boca) os maxilares superior e inferior (mandíbula) e os dentes.

Os dentes são os elementos mais importantes da 1a. fase da digestão (onde é feita a apruma e mastigação) estando fixados nos ossos da boca (alveolos) e dispostos nas arcadas dentárias.

Arcada dentária é o arco descrito pelos dentes implantados nos mesmos maxilares - superior e inferior.

Hemiarcada é a metade da arcada isto é dividida entre os 2 dentes anteriores (incisivos) superior e inferior.

Os dentes possuem faces e cúspides.

Face - é cada um dos lados do dente.

Cúspide - é a ponta ou pontas dos dentes. Estas pontas com o avanço da idade são desgastados fisiologicamente. No entanto, às vezes, ocorre o desgaste por posições viciosas.

Os dentes começam a formar-se já no 2º mês de vida intra uterina.

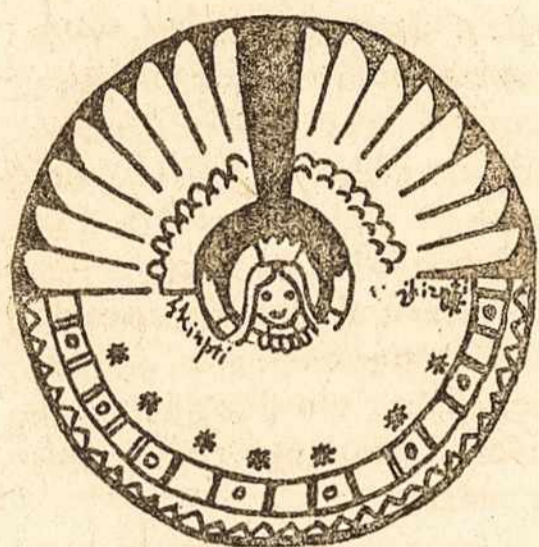
O dente olhado na cavidade →

ARGIMANTAS

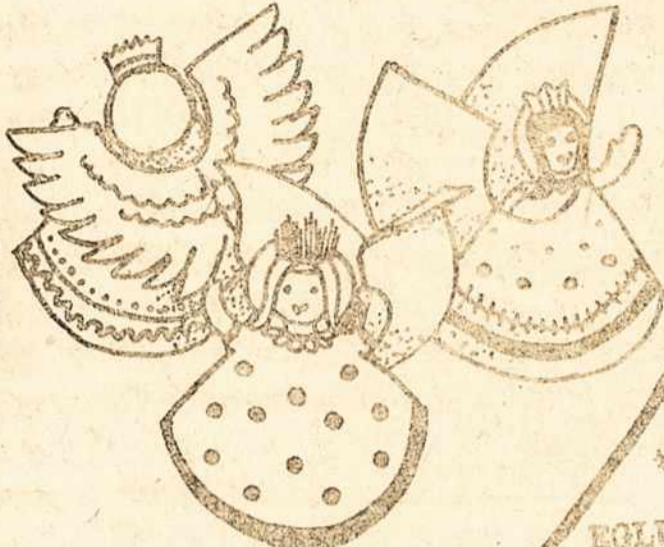

VINCAS PIETARIS

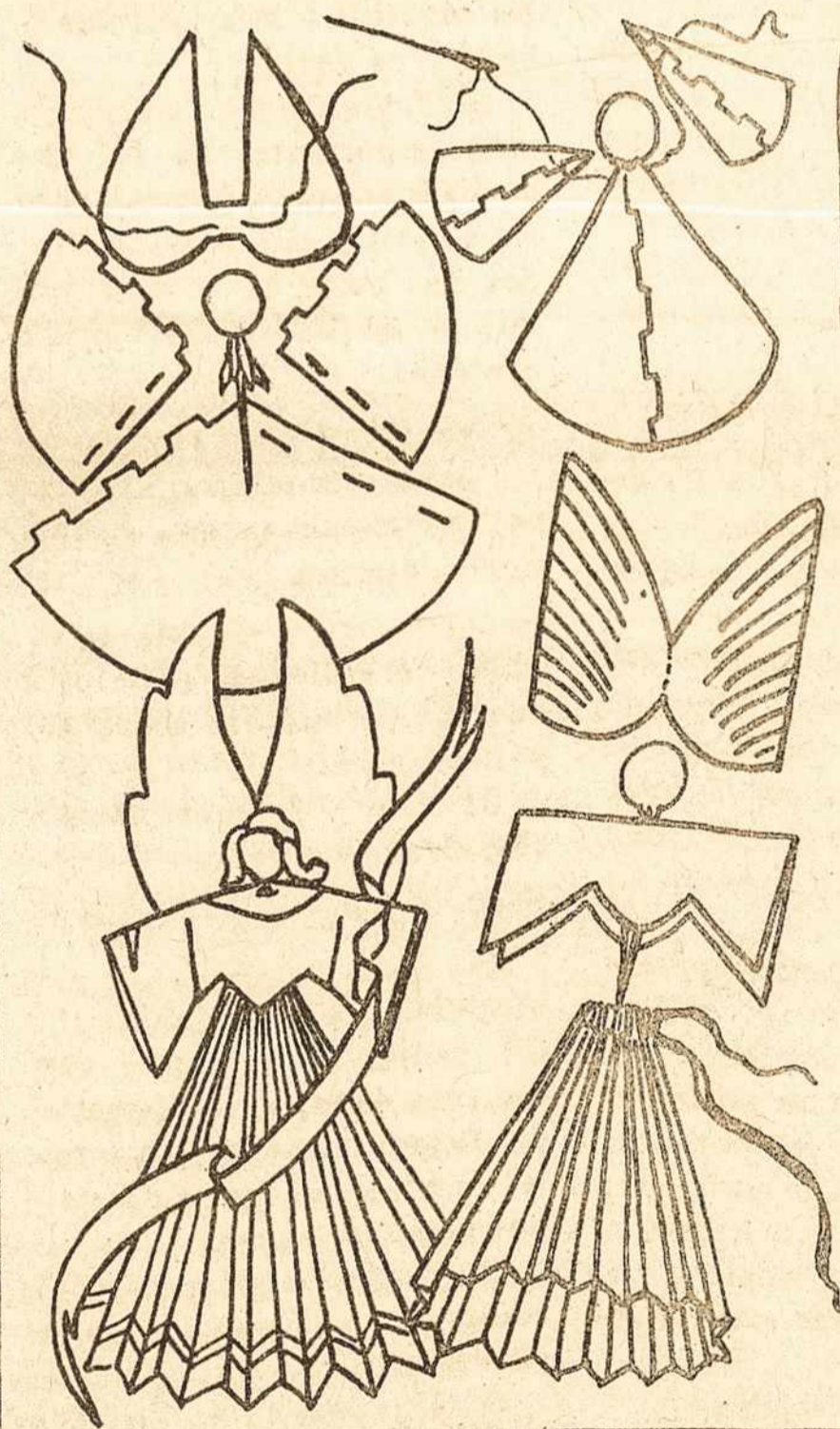
Mūsų Lietuva Mažiesiems

IŠ POPIERIAUS IŠKIRPTAS TOKS ANGELELIS.

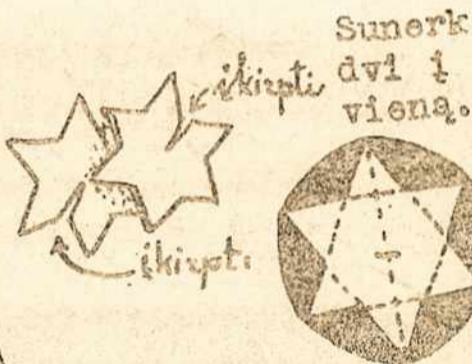

ČIA SUDĖTINGESNIU BŪDU EGLUTĖI PADARYTAS POPIERINIS ANGELAS.

ŠITOS MAŽOS

EGLUTĖI PUOŠTI

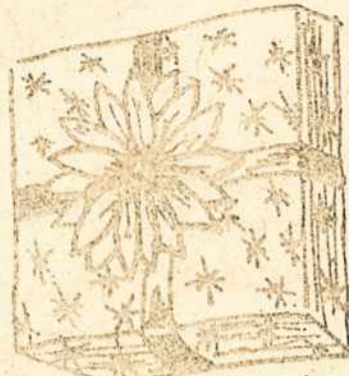

Suverk dvi į vieną.

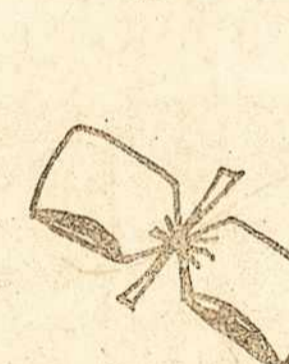
Prilipinti siulo kilpele.

Kabink ant eglutės

GRAŽI GĖLĖ KALĖDINIEMS DOVANOMS PAPUOŠTI.

CANTINHO DE SAUDE (cont.)

bucal, de um modo objetivo apresenta 2 partes distintas: 1º corôa, que é a parte visível e emergindo das gengivas; 2º Raiz parte não visível e que está implantado em cavidades ósseas (alveolos).

O limite de separação entre corôa e Raiz chama-se colo (fica na altura da gengiva).

O dente é um órgão vivo, calcificado que faz parte do corpo humano e pode ser comparado a um mecanismo maravilhoso, em que todas as peças devem ajustar-se.

Voltando ao dente temos corôa que apresenta um tecido duro superficial chamado Esmalte; é o mais duro do organismo, pois contém muitos minerais como cálcio, magnésio etc.

O dentista necessita de brocas de diamante, girando à 300 mil rotações por minuto, para poder cortar esse esmalte, razoavelmente.

Abaixo do esmalte está situada a Dentina, que é a mais volumosa; abrange tanto a corôa como a raiz e é sensível devido à presença de filamentos nervosos. E aquela dorzinha que se sente no dente cariado, quando se come alguma coisa doce, azeda, gelada etc., corre por conta da sensibilidade da dentina. Para se ter uma idéia cada mm³ tem mais ou menos 30.000 „nervinhos”, é por isso que quer ponto que fôr tocado dói.

O dente possui „um coração” chamado Polpa, que dá a vida ao dente, pois é formado também por nervos, véias, artérias que alimentam o dente. A polpa é sempre confundida com o nervo; no entanto, o nervo é uma parte apenas da polpa.

As fibras do nervo vão até a dentina e é por isso que a dentina é também sensível.

Esse nervo atravessa as raízes dos dentes formando um canal do dente. Continua.

IRUTĖ IR KĖSTUTIS

D. BASTYS

Literatūra · Dailė · Mokslo

SADUTĖS LEGENDA

S. VILKAUJA (Moteris)

Sadutės šokis, nors dar savo amžiumi yra gana jaunas, tačiau labai paplitęs, visų šokamas ir visiems patinka. Bene daugiausia apie šį mergaičių šokį buvo ir traipsnių prirašyta spaudoje, nes daugelis tikrai nežino iš kur tas šokis yra kilęs ir kokia jo sukūrimo priežastis.

Mūsų senose vestuvines apeigose visai nėra jauniosios atsiveikinimo mergvakaryje (arba pintuvės) šokio. Todėl ir Sadute negali juo būti, nes šokis yra sukurtas Biržų valstybinės gimnazijos mokytojos Elenos Šlekienės tik 1938-39 mokslo metais mokinių varžyboms. Tad Sadutės niekas negalėjo senovėje šokti, nes jos dar visai nebuvo. Sadutė nėra liekana kokių nors mūsų protėvių pagoniško tikėjimo, bet yra visai naujai sukurtas pramoginis šokis. Muziką šokiui sukūrė Biržų gimnazijos mokytojas J. Linkevičius, kuris yra žuvęs karo metu. Pati mokytoja El. Šlekienė tebėra gyva ir gyvena senuose Biržuose iš savo kuklios pensijos.

(tąsa 8 psl.)

V. ČERNIAUSKAITĖ

ILIUSTRACIJA

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Tąsa iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkienė

Mes dažnai pasikalbame ir nesuprantame, iš kur tie užguiti žmonės semiasi kantrybės ir jėgų tai kolektyvinei vergijai. Jų rankomis sukurtas Sibiro žemės ūkis, bet ir jie beveik lygiai su mumis katorgininkais badmiriauja.

Pristatyta rajonų centru, kaimų ir kolchozų, bet išvaikščiojęs skersai išilgai, nerasi nė vieno dievnamio. Visi kaimiečiai gyvena ankštose ir į žemę sulindusiose lūšnėlėse. Jų sekmadienio pusryčiai nesiskiria nuo kitų dienų.

Pusryčiaujame. Virėja visiems pataria taupyti duoną, nes maisto išteklių visai baigiasi. Rytoj turėtų atvežti, bet kažin... Darbininkai grubiai juokauja, bet niekas neprisimena, kad šiandien sekmadienis. Seniai dar žegnojasi, bet jaunimas visai atbukęs religinei praktikai ir Dievo jiems jau nebėra. Reikia manyti, kad komunizmas iš jaunosios kartos išaugins tik partijai paklusnius robotus. Dabar dar seneliai ir tėvai jiems primena praeitį ir sotesnį gyvenimą.

Šiomet, lapkričio 17 d. sukako šimtas metų, kai gimė rašytojas, filosofas, kritikas ir pedagogas Julius (jis rašėsi se noviškai -- Julijonas) Lindė - Dobilas. Jo tėvų pavardė buvusi Linda, o Dobilas yra slapyvardis. Sukaktuvininkas yra išvares platus literatūros ir kitokios kultūros baras, todėl privalu jį pagerbti ir jo nuopelnus įvertinti.

Lindė - Dobilas gimė Dovydu k., Joniškėlio vls., Biržų aps., ūkininkų šeimoje. Pasimokęs dar lotyniškai, 1893 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją, kurią baigė 1898 m. ir buvo išventintas kunigu. Trumpai vikaravo Raseiniuose, o po to Mintaujoje, Skaistkalnėje, Pilberge (Latvijoje). Čia jis išgyveno 1905-6 m. revoliuciją.

1910 m. nusikėlė į Varnius pas savo bičiulį kun. A. Juozapavičių. Livenberzene ir Varniuose jis sukūrė pirmąjį romaną "Blūdą".

1922 m. jis atvyko Lietuvon ir Panevėžio gimnazijoje dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. Kurį lai-

STEPAS VYKINTAS

ką buvo gimnazijos vicedirektoriumi, o nuo 1927 m. iki mirties, 1934 m. gruodžio 2 d. direktoriumi. "Lietuvos Aido" vyr. red. Vyt. Alanto pavedimu, man teko dalyvauti iškilmingose Lindės - Dobilo laidotuviuose ir pasakyti atsiveikinimo kalbą.

Lindė - Dobilas, kaip asmenybė, subrendo lietuviškų tradicijų poveikyje ir lietuviškos kultūros bei visuotinės literatūros, filosofijos įsraivoje. Kauno kunigų seminarija, kurioje viešpatavo lietuviškos dvasios pradai, jam įdiegė ir pagilino tautinę sąmonę, o rusų carų neteisybės sustiprino kovos dvasią prieš pavigimą. Mėtytas ir vėtytas po Latviją, tik amžiaus gale galėjo ramiai dirbti rašytojo, pedagogo darbą nepriklausomoje Lietuvoje. Taigi, Lindė - Dobilas yra carų priespaudos užgrūdintas ir Lietuvos nepriklausomybės išugdymas sūnus. Lindė buvo visą gyvenimą

mokslo žmogus, nes jis nepasitenkino tik teologijos baigimu, bet amžinai gilinosi į filosofiją, literatūros teoriją ir mokslą. Nemaža laiko jis paaukojo ir kalboms: gerai mokėjo vokiškai, rusiškai, lenkiškai ir latviškai. Gi labiausiai mylėjo lietuvių kalbą, kuria rašė kūrinius ir juose puoselėjo šiaurės rytų aukštųjų tarmių.

Kaip rašytojas, Lindė - Dobilas mums paliko ne daug raštų: pradėjęs rašyti 1908 m. Livenberzene, jis 1912 m. baigė romaną "Blūdą" arba Lietuvą buvusios Rusijos revoliucijos metu, dvi dramas: "Širdis neištūrėjo" ir "Kur laimė?" bei keletą spaudoje paskelbtų apysakėlių: "Kūčios", "Juodnugaris" ir "Saliutė". Be šių grožinės literatūros kūrinių J. Lindė -- Dobilas parašė nemažą literatūrinių studijų: "Ar paseno Tėnas?", "Kaip Vydūnas suprasti?", apie Vienažinski, Baranauską, Kudirką, Donelaitį, Strazdą (pabaiga 8 psl.)

Po pusryčių visi einame antrosios balos šienauti. Šienaujame, velkame žolę į krantą, o vyrai vaikaušką veža į aukštumas.

Praeina pietūs. Galvojame, kad sekmadienį gausime ilgiau pailsėti, bet apsigylėme. Vietiniai susirūpinę laukia Petkos atvažiuojant su maisto produktais. Jie laukia ir laikraščių, tik žinoma, ne skaityti, bet bankrutkei susisukti. Plona, specialiai rūkymui skirta popierių visi jau seniai pamiršo. Visi nori sužinoti, ką iš kaimo pašaukė į kariuomenę. O gal ir čia dirbantiems atveš šaukimus stoti armijon. Kas ir skaityti nemoka, laikraštį vistiek išsirašo. Tuo padeda įvykdyti spaudos platinimo planą, o sau gana rūkomojo popieriaus. Jei neturi machorkės, tai irgi niekas nedejuoja. Prisirenka kažkokio augalo lapų, prisidžiovina, rankomis sutrina ir susisuka papirosą. Negiria, kad skanu, bet nesiskundžia, kad ir kartu. Tik rūkydami labai smarkiai į visus pakraščius spaudosi.

Po pietų einame vėl prie darbo. Jau daug išdžiūvusio šieno. Visi grėbiame sausą šienelį ir krauname į mažas kupetaites. Kiti darbininkai šieną veža į aukštesnę vietą ir krauna į labai dideles stirtas. Parenkama lygesnė vieta, kad žiemą galima būtų privažiuoti. Šieno kūgiai po truputį siaurėja ir smailėja, o pa-

čią viršūnę užbaigia dideliu plėku šieno. Kad kūgio neišdraskytų vėjai, ant viršaus užmeta ir pakabina keturis alksnius ar karklus ir jų viršūnes supina. Tada užmeta virve, kuria kūgio mynėja nusileidžia žemyn.

Šieno minti pasisiūliau ir aš. Tą darbą atlikau neblogiau už ruses. Taigoje sukrautas šienas stovi iki žiemos kelio. Kolchozai neturi jokių daržinių pašarui susikrauti.

PRISTIGOME MAISTO

Labai sunku dirbti, nes maistas blogas ir jo pakanka tik gyvybei palaikyti. Darbui jėgos neturime ir kasdien mes silpnėjame. Pripuldami renkame sarakų bulvytes ir saujomis valgome laukinio česnako lapus. Susižeidę žaizdas aprišame vieno augalo, panašaus į lietuvišką gyslotį, sutrintais lapais, kurie išleidžia rudą skystį, primenantį jodą. Kasdien vis išmoks-tame kokią nors gudrybę, kaip gintis nuo bado, kaip apsieiti be vaistų ir be gydytojų. Tik niekas dar negali atprasti nuo maisto. Bijome, kad neatsitiktų kaip tam čigono arkliui, kuris nuo pašaro atprato, tik gaila, kad padvėse.

(Lindė-Dobilas - iš 7 psl.)

lą, Vaižganą, Putiną, etc.

"Blūdas" yra vienas iš pirmųjų mūsų romanų, o gal ir pirmasis, jei "Algimanto" nelaikysime romanu. Visiems supranta ma, kad pirmieji ledai pralaužti yra sunku.

"Blūdas" mums pavaizduoja 1905 m. Lietuvos revoliucijos metus.

Rašytojas, kuris nori susitelkti, negali apimti visko, o turi susikaupti ties psichologiniais momentais. Dobilas "Blūde" labiau psichologas, negu paviršinis pasakotojas. "Blūdo" herojus Petras Bajoriūnas, valsčiaus viršaitis yra psichologiškai giliai atvaizduotas personažas. Tai lietuvis ūkininkas, kurie ieško tiesos, savito originalaus kelio. Jis lengvai nepatiki kun. fanatikui Kantičkai ir nepuola naikinti priešų, bet svarsto, ar kitų pažiūrų žmogus, taip pat nėra žmogus? Bajoriūnas svyruoja tarp dangaus ir žemės ir pasirenka sintetinį kelią: su derinti dieviškumą su žemiškumu.

"Blūdas" savo laiku buvo nesuprastas. Ateityje jo reikšmė didės. Gilia psichologine analize, samprotavimų ir jausmo persvara akcijos sąskaita jis priartėja prie žymiųjų savo laiko V. Europos romanistų.

Dobilas buvo ne tik rašytojas, bet ir gilias galvojimo filosofas. Dobilas buvo Taino, Goethes, Dil-

(SADUTĖS LEGENDA - iš 7 psl.)

Mūsų vestuvinėse apeigose yra: marčios šokis, bet gaila, kad jo niekad neteko matyti šokant. Po vestuvių visi sustoja ratu, laikydami rankose degančias balanas seniau, o vėliau — degančias žvakes. Tad jaunoji rato viduryje pašoka su kiekvienu gimine iš savo vyro pusės. Tokiu būdu ji yra priimama į vyro giminę.

Sadutės sukūrimo istorija gana trumpa. 1937 m. baigiau Vytauto D. universitetą ir buvau paskirta mokytoja į Biržų valstybinę gimnaziją. Biržuose niekad nebuvau buvusi ir todėl norėjau pamatyti tas vietas, kur švedai, perplaukę Baltijos jūrą, kariavo su lietuviiais ir išgriovė garsią Radvilų pilį.

1937 m. buvo nepriklausomos Lietuvos kultūrinio žydėjimo metai. Visur buvo padaryta didelė pažanga, o gimnazijose net įvestos įvairios varžybos, būtent: krepšinio, muštuko, tautinių šokių, čiuožimo, skaitymo ir deklamavimo. Kūno kultūrą mergaitėms Biržų gimnazijoje dėstė mokytoja Elena Šlekienė. Svetimo ministerija atsiuntė aplinkraštį, kuriuo ragino mokytojus varžyboms parengti po vieną šokį, bet seną ir niekad dar nematytą. 1937-38 m. m. mergaitės šoko Kubilą, bet jau 1938-39 m. m. su žinomu šokiu pasirodyti negalėjo. Tada mokytoja El. Šlekienė paprašė mane, kad padėčiau jai pavažinėti po Biržų apylinkės kaimus ir paieškoti senoviškų šokių ar žaidimų. Aš jai pažadėjau padėti, bet mudvi išsirengėm tik per Kalėdų atostogas. Šlekiai turėjo prie Biržų nedidelį ūkėlį ir laikė arkli. Tad po pamokų sėsdavome į rogutes, ir juodbėris mudvi veždavo per apsnigtus laukus.

Po kelių nepasisekusių kelionių ne nusiminėm. Tačiau vieną šeštadienio popietę įvažiuojame į vieną vienkiemį (pora klm. nuo Biržų), kur niekas nepastebėjo, net ir šunys nesulojo, nes visi dirbo kluone, kur užė kuliama mašina. Tada, "prisirišusios žirgą prie darželio tvoros", įėjome į trobos vidų. Viduje radome senutę, kuri sėdėjo staklėse ir audė rankšluosčius. Mudvi pasisakėm, kad ieškome senoviškų šokių. Ji sustojo audusi ir pradėjo kalbėti. Tai buvo Ona Čiudurienė, gana stambi, žilais plaukais senutė. Ji papasakojo, kad, kai dar buvo jauna, labai mėgdavusi dainuoti ir šokti. Pavasarį, o ypač per Sekmines, kai jau atšildavo ir viskas sužaliuodavo, — mergaitės prisiskindavo darželio ar lauko gėlių ir susirinkdavo į vieną vietą net iš kelių kaimų. Atėjusios nusilenkdavo, pasisveikindavo, pabėrdavo gėles ir tada šokdavo. Pradžioje vienos, o vėliau, kai atsirasdavo armonika ir berniukai, šokdavo ir su berniukais. Ir ji norėjo pašokti, bet nieko neprisiminė. Ji tik nusilenkė ir uždainavo: "Saduta-tuta!" Ji neprisiminė nė šokio vardo, nė vieno judesio, nė dainos žodžių, tačiau gerai prisiminė melodiją ir priedainį (refreną) "Saduta — tuta!" Tad čia ir gimė Sadutės šokio idėja.

Vėliau susirinko į vidų visa šeimyna, bet ir iš jų to šokio niekas neatsiminė.

Šeiminkas mus pavaišino alumi, ir mudvi atsiveikinome. Važiuodamos namo, visą laiką dainavome, kad nepamirštume melodijos. Biržus pasiekėme jau sutemus ir važiuojame tiesiai prie muzikos mokytojo p. Linkevičiaus namų.

B. LEONAVIČIUS

ILIUSTRACIJOS

they, Walzelio ir Benedetto Croces (sk. Kročės) mokinyms.

Lindė - Dobilas savo kūryba ir filosofija yra lygintinas su Vydūnu ir B. Sruoga. Tiesa, jis nepasiekė Vydūno platybės ir gilybės ir B. Sruogos akademizmo, bet jis sukūrė Dobilo mokyklą, kurią išėjo nemaža Panevėžio gimnazijos mokinių, rašytojų: P. Babickas, J. Keliuotis, K. Inčiūra, Jonas Graičiūnas etc. Tai neo-romantizmo ir individualizmo renesansininkai. O juk Dobilas buvo vienas iš pirmųjų Lietuvos kultūrinio renesanso pionierių. (Dirva)

Cia į pagalbą atėjo gimnazijos inspektorius J. Kutra (miręs Sibire), kuris dėstė lietuvių kalbą ir domėjosi tautosaka. Jis pats kairią rašinėjo ir turėjo daug surinktų dainų, pasakų bei smulkiosios tautosakos. Jis neturėjo užrašytų gaidų, bet surado vieną dainą su tuo pačiu refrenu.

Daina yra dialoginės formos. Jos turinį sudaro bernelio pasikalbėjimas su mergaite. Mergaitė klausia, kur jis riš žirgelį, o bernelis klausia, ar ji moka verpti linelius, austi drobeles. Kiekvienas posmas turi refreną:

Saduta — tuta — tuta!
Tuta — saduta — tuta!

Su tokiu refrenu aukščiau turi daugiau dainų ir net žaidimų.

S. VALIUVIENĖ

SADUTE

Pirmiausia buvo sugalvotas šokio vardas. Buvo siūloma pavadinti Sekminių šokiu. Pavasario pasveikiniu ir kt. Tačiau pati mokytoja El. Šlekienė pavadino Saduta. Tik vėliau ji pakeitė galūnę — a — i — e. Jai atrodė, kad mergaičių šokio pavadinimas geriau tiktų su galūne — e, negu — a, nors mes lietuvių kalboje turime ir daugiau moteriškos giminės žodžių su galūne — a, kaip: vasara, pasaka, ašara ir t. t. Šokio pavadinimą daugiausia nulėmė kirčio klausimas.

Tad šokiui ji jau turėjo vardą, muziką ir įžangą, kurią paliko taip, kaip senutė pasakojo. Paskui ji sukūrė pagrindinį šokio žingsnį, kuris yra gana sunkus, nes turi kelis variantus. Pačiam šokiui ji panaudojo ratelius, nusilenkimus, pralindimus, pynimą, vartus, žvaigždutes ir net audimą, nes senutė audė rankšluosčius, kai mudvi įėjome į vidų. Šiuos judesius turi ir kiti mūsų liaudies šokiai.

Varžybose Sadutę šoko 32 mergaitės. 16 iš jų turėjo savo tautiškus (biržietiškus) drabužius, o likusios užsisakė Kauno "Marginiuose" iš mokytojų kultūros fondo ir dar pridėjo tėvų komitetas.

Sadutę šoko aikštėje su gyvomis gėlėmis, grojant mokinių orkestrui. Laimėjo antrą vietą. Pirmoji vieta tautinių šokių varžybose buvo paskirta už stilizuotą polką, grojant akordeonu. Biržų gimnazijos šokėjos parsivežė dovanų Šimonio paveikslą. Šią premijavimą pergyveno ne tiek El. Šlekienė ir šokėjos, kiek visi Biržų gimnazijos mokiniai.

Sugrįžusios mokinės pašoko Sadutę biržiečiams gimnazijos aikštėje. Jos šoko su baltomis ramunėmis, kurių labai daug augo prie Astravo pilies griuvėsių.

1939 m. rudenį buvau perkelta į Kauną ir taip užbaigiau savo mokytojos darbą Biržuose.

El. Šlekienė dar rašo: "1940 m. kovo 28—30 dienomis tautinių šokių ir žaidimų vyr. komisija surengė kūno kultūros mokytojams liaudies šokių kursus Kaune, pirmininkaujant Karoliui Dineikai. Man buvo pavesta kursuose išmokyti Sadutę. Nuo to laiko ji ir perėjo į tikrų menininkų, muzikų ir šokėjų rankas. Jie ir sukūrė ją tokią, kokią matome šiandieną".

MŪSŲ ŽINIOS

ŠVENTĖ ANASTAZIJOJE

Po ilgesnės pertraukos dr. Jono Basanavičiaus lietuvių kultūros rūmuose vėl susirinko gausus lietuvių būrys. Šį kartą Kariuomenės šventės proga.

Apie 15 valandą (lapkr. 25) pradėtas rodyti lietuviškas filmas „Penktoji Tautinė Stovykla“. Susirinkusius Mokyklos globėjų būrelio vardu pasveikino ilgametis pirmininkas Petras Žarkauskas.

Pavairindamas skaidrėmis, A. Saulaitis, S.J. trumpai nupasakojo amžiną lietuvių kovą už laisvę, už tautinį atgimimą, Nepriklausomybės laikotarpį ir išeivijos lietuvių pastangas kelti Lietuvos vardą. Jis pridėjo ir tai, kad jei Lietuva nebūtų buvus laisva, turbūt daugelio mūsų čia Brazilijoje iš viso nebūtų.

Žodį tarė ir kapitonas Juozas Čiuvinškas, vienas S. Paulyje gyvenančių kūrėjų-savanorių.

Patraukus kėdes į salės pakraščius, vidurin sugūžėjo Nemuno ir Žilvičio šokėjai, vadovaujami Jono Lukoševičiaus.

Virš šimto asmenų žiūrėjusi publika susidomėjusi sekė šokius ir dar karščiau plojo Rugučiams ir Čigonėlei, kuriuos šoko net 16 porų.

Po programos rėmėjų būrelis pakvietė visus dalyvius prie vaisių stalo mokyklos kieme. Vaisės buvo ypatingai rūpestingai ir dosniai paruoštos, o programoje dalyvavusieji galėjo pasikalbėti ir pasidalyti įspūdžiais.

Žmonių buvo ne tik iš Anastazijos, bet ir iš Lapos, Bonilhos, Piqueri, Limão, Moinho Velho, Jardim Paulista, Sumaré Casa Verde, V. Bela, Zelina, Moko ir iš kitur. Dalyvius sukvietė, kalėdodamas, T.P. Daugintis ir penktojo P. Amerikos liet. kongreso lietuvaite Celia Jambas, gyvenanti Anastazijoje.

JAUNIMAS PAGERBĖ JONĄ

Lapkričio 17-os vakare susirinko didžiausias būrys jaunimo ponios Stasės Lukoševičienės namuos ir labai nuoširdžiai paminėjo jos sūnaus Jono gimtadienį. Šitas minėjimas išsiskyrė iš visų kitų minėjimų tuo, kad virš 50 jaunuolių parodė savo mokytojui dėkingą širdį. Ypač sujaudino Joną kai jam įteikė aukso plokštę (placą) su įrašu: „GERAM DRAUGUI IR VADOVUI JONUI LUKOŠEVIČIUI DĒKINGI NEMUNO

ANSAMBLIO NARIAI.

Ta proga yra itin malonu atžymėti faktą, kad Jonas Lukoševičius mūsų kolonijoje yra tapęs tuo, kas Alfredas Stanevičius Urugvajuje yra, ir Liudas Sagys Klevelande Grandinėlės tautinių šokių ansamblio širdimi. Ir jis, nors būdamas labai užimtas savo profesijos darbais, randa laiko aukot valandų valandas jauniems draugams, visada pasitardamas. Matyt tuo savo švelnumu, vyrišku, draugišku, jis laimėjo jaunimo širdis ir pasiekė tokių gražių laimėjimų su Nemuno ansambliu.

Šiomis dienomis taut. šokių mokytoja ponė G. Breichmanienė atsiuntė Jonui dar vieną įdomių, mums neregėtų tautinių šokių knygą, kuria jis pasinaudos Nemuno pasirodymams praturtinti.

Turėdami tokį sumanų, jaunimo pripažįstamą taut. šokių mokytoją ir jau labai gražiai iškėlusį liet. vardą brazilų visuomenėje, visi lietuviai turėtume remti jį visomis išgalėmis. O geriausia parama tai ko gausiau lankyti Nemuno pasirodymus ir siųst dar daugiau jaunimo į jo ansamblį.

Ačiū, Jonai. Nepavark ir toliau!

J. K.

POPULIARĖJA FILMAS

Garsinis, spalvotas filmas, parodęs lietuvių skautų ir skaučių penkiasdešimtmečio stovyklą Š Amerikoje, parodytas Jaunimo namuose Zelinoje lapkr. 23 ir pakartotas lapkr. 25. Ypatingai sekmadienį nugirsta daug gražių atsiliepimų apie filmą, apkeiliavusį keliolika pasaulio kraštų lietuvių kolonijų. Filme matoma apie 1700 lietuviškojo jaunimo, girdimos dainos, šūkių, regimi žaidimai, užsiėmimai, pramogos, eisenos, pamaldos, papuošimai ir įrengimai, susipažįstama su iškiliais lietuvių išeivijos veikėjais.

ANTROJI JAUNIMO STUDIJŲ DIENA

Antroji trečiojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso studijų diena bus sekmadienį, gruodžio 9, Bragança Paulista, p. Tijūnelių vasarvietėje. Dalyvausiantieji renkasi prie Jaunimo namų 8 v. ryto, o programa prasidės Bragançoje 10 valandą. Baigsis 18 valandą.

Šalia informacinės dalies, didesnė programos dalis skiriama studijinių būrelių svarstymams ir pranešimams. Kviečiami dalyvauti visi jaunuoliai, norintieji per sekančius dvejus metus prisidėti prie jaunimo kongreso ruošos. Kas žadate dalyvauti, malonėkit ko greičiau pranešti Elenai Bareišytei telefonu 63-57-23, kadangi reikia iš anksto užsakyti pietums ir užkandžiam maisto. Kaina 10,00 kruzeirų kiekvienam dalyviui.

Studijų dieną rengia T. Antanas Saulaitis, P.L.J.S. pirmininkas su B.L.B. valdybos pirmininku Alfonsu D. Petraičiu.

ISPĖJAMI SAJUNGOS – ALIANÇA NARIAI

Sajungos išdininkė Albina Ambrozevičienė prašo su nario mokesčiu atsilikusius narius nedelsiant užsimokėti prieš pasibaigiant šiemetams. Tai gali-

ma atlikti kiekvieną trečiadienį nuo 14 iki 20 valandos Sajungos raštinėje, r. Lituânia, 67 Mookoje.

PERKELIAMAS KNYGYNAS

Sajungos knygynas daugelį metų buvo V. Belos rūmuose. Patogumo dėliai, valdyba nutarė perkelti jį į Mooką, r. Lituânia, 67. Sutvarkius bus galima lietuviams juo naudotis parsinešant knygas į namus. Sajungos knygininke yra Anielė Dutkienė.

KADANGI ŽINIOS ATSIŪS TOS PAVĖLUOTAI, TAI DĒL VIETOS STOKOS KITOS SAJUNGOS ŽINIOS NEBETILPO. BUS KITAME NUMERYJE. RED.

VEIKLOS KALENDORIUS

Gruodžio 2 d., 16:00 val. Arkivyskupijos imigrantų dienos pamaldos ir meninė programa su vaisėmis, Švč. Sakramento bažnyčioje, rua Tutoia, 1125 Paraiso.

Gruodžio 2 d., jaunimo kolektyvų grupės išvyka.

Gruodžio 2 d., Liet. Katalikų Bendruomenės choro pietūs, šv. Cecilijos šventės proga.

Gruodžio 3 d., Pabaltiečių komiteto posėdis Estijos konsulate.

Gruodžio 7 d., 8:00 val. vak. Metinė akademikų vakarienė Restorane Eduardo.

Gruodžio 9 d., 8:00 val. ryto Zelinoje renkasi jaunimas dalyvauti II studijų dienoje ir ruošti Pasaulio liet. jaunimo kongresą; Bragança Paulistoje nuo 10 iki 18 val.

Gruodžio 16 d., 16 val. šv. Kazimiero parap. salėje „Nemuno“ ansamblio pamaldos ir parengimas.

Gruodžio 20 d., Brazilijos Lietuvių Bendruomenės valdybos ir tarybos narių posėdis 20:00 val. Mookoje šv. Kazimiero parap. patalpose.

Gruodžio 21 d., metinė Maldos diena už Lietuvos Bažnyčią, šv. Kazimiero parapija.

Gruodžio 23 d., Liet. Kat. Bendruomenės religinis koncertas Seselių Pranciškėčių salėje, Zelinoje.

Gruodžio 24 d., Maldos diena už Lietuvą, šv. Juozapo parapija, V. Zelina.

Gruodžio 24 d., Bernelių mišios šv. Kazimiero parapijoje ir Zelinoje.

Gruodžio 30 d., Liet. Kat. Bendruomenės religinis koncertas šv. Kazimiero parapijos salėje, Mookoje.

Gruodžio 31 d. NAUJŲ METŲ SUTIKIMAI: Rengia:

Liet. Kat. Bendruomenės choras Zelinoje, Seserų Pranciškėčių salėje.

Sajunga - Aliança R. Lituânia, 67, Mookoje.

TRISDEŠIMTOS DIENOS MIŠIOS UŽ A.A. KOSTĄ MEŠKAUSKĄ BUS LAPOJE, SEKMADIENI GRUODŽIO 16 DIENA, 16.30 VALANDA.

21 d. spalio mirė

MARIJA KAČIUKAITĖ-BANAITIENĖ.

Buvo 63 m. amžiaus. Palaidota Itaquacituba kapinėse. Liko vyras, duktė, du broliai ir kiti giminės.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje (Aliança) dėl savo nario a.a.

KOSTO MEŠKAUSKO

MIRTIES, reiškia gilią užuojautą žmonai p. Vandai, sūnums Leonui ir Arūnui bei visiems jo artimiesiems.

Valdyba

MŪSŲ ŽINIOS

VIRŠ POROS ŠIMTŲ

giminių ir draugų dalyvavo pp. Veros ir Jono Tatarūnų sidabrinio sutuoktūvių jubiliejaus paminėjime, praėjusi šeštadienį.

Padėkos Dievui mišias aukojo prel. Pijus Ragažinskas, prieš 25 metus palaiminęs jų moterystės ryšį ir asistuojamas kunigų Pr. Gavėno bei St. Šileikos. Gražiai giedojo L.K. Bendruomenės choras.

Jaunimo namuos iškeltose vaišėse dalyvavo virš dviejų šimtų svečių. Nuotaika buvo labai linksma ir jauki. Aišku svečiai pavaišinti gardžiais ir gausiai paruoštais valgiais. O kad jau įsimągino dainuot, tai dainavo ir dainavo ir šoko iki 3 valandos sekmadienio ryto. Skirstėsi svečiai labai patenkinti, dėkingi sukaktuvininkams už malonų pamylėjimą ir kultūringą vakarą.

Dalyvavusi.

LITERATAI BAIGĖ METUS

S. Paulo L.B. literatūros būrelis pereitą šeštadienį užbaigė trečiuosius savo veiklos metus. Susirenka dešimtį kartų per metus. Vis paskutinį mėnesio šeštadienį. Skaito lietuvių literatūros ištraukas, kalbasi su svečiais iš užsienio, domisi lietuvių menu ir lietuviškais įvykiais bei atgarsiais vietinėje spaudoje.

Rodytos skaidrės iš lietuvių jstaigų Šiaurės Amerikoje — Jaunimo centras Čikagoje su Čiurlionio galerija, jėzuitų koplyčia, lituanistikos mokyklų patalpomis, šv. Kazimiero kapinės su lietuviškų motyvų antka-

piais, seserų kazimieriečių mokykla, ir šv. Kryžiaus ligoninė, Dariaus ir Girėno paminklas Marquette Parke, tos pačios vietovės lietuviško stiliaus bažnyčia ir jos puošmenos. Parodyta ir Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų sodyba Putname su bendrabučiu, koplyčia, senelių namais, sodyba, kapinėmis ir lietuviška pilimi.

Dauguma narių jau buvo pastebėję S. Paulo dienraščiuose žinią iš Varšuvos, kur mokslininkai tyrinėjo karališkąjį karstą, perkeliama Vavelio koplyčion Krokuvoje. Čia, Kazimiero Jogailaičio, šv. Kazimiero, tėvo, gyvenusio XVI šimtmečio viduryje, karste rastos bakterijos, išgyvenusios 500 metų, ir kurias pasisekė atgaivinti.

Šitai literatų programai buvo paruošta ir magnetinė juosta, neseniai atvežta iš Čikagos. Tai „Margučio“ radijo programai įgrotos literatūros valandėlės ištrauka iš Justino Marcinkevičiaus „Grybų karas“. Tokių literatūros skaitymų bus ir kituose literatūros ratelio pobūviuose.

Po vasaros atostogų literatūros ratelis pradės ketvirtuosius gyvavimo metus.

KALĖDOJIMAS

T.A. Saulaitis sekančią savaitę lankys šias sritis: Santo Amaro, Jardim Paulista, Europa, America, ir kt. Jardim, Butantã, Pinheiros, Indianopolis, Aeroporto, V. Olimpia, Morumbi, Brooklin, Planalto Paulista, Jabquara, Cupece, Cidade Aedmar ir apylinkes.

PADARYTA OPERACIJA

visų zeliniečių gerai pažįstamos Angelikos Triubienės mamytei Katinienei. Operacija gerai pasisekė ir ligonė jau grįžo namo.

LIETUVIŲ KATALIKŲ
BENDRUOMENĖS
CHORAS
MINĖS SAVO GLOBĖJOS
ŠV. CECILIJOS METINĘ
ŠVENTĘ GRUODŽIO 2

DIENA, SEKMADIENI. MINĖJIMO PROGRAMON ĮEINA:

11 VALANDA ŠV. MIŠIOS — SUMA .

PO MIŠIŲ

GARDĖS PIETŪS SU MENINE PROGRAMA

JAUNIMO NAMUOSE.

Visi tie malonumai kainuos tik 20 kruzeirų. Laisvų vietų yra tik 100. Skubėkit įsigyti pakvietimus iš choro narių.

Šio Mūsų Lietuvos numerio

GARBĖS LEIDĖJAI YRA
JONAS LUKOŠEVIČIUS

savo mama p. Stase. Išleidžia jis tą numerį minėdamas savo gimtadienį.

Mielajam Jonui su mama nuoširdi padėka už atminimą mūsų laikraščio reikalų ir paramą kultūriniam darbui. Ilgiausių vaisingų metu linki

M.L. Administracija

Trisdešimtos dienos mišios už a.a. ONĄ ŠUKEVIČIENĘ bus šį penktadienį, lapkr. 30 d. 18 valandą Šv. Kazimiero parapijos koplyčioje. Pažįstamus kviečia dalyvauti.

Marija Terelienė

DIDELIŲ ŠEIMOS MIŠIOS

Gruodžio 6 dieną, 19 val. V. Zelinės bažnyčioj giedotinės Mišios už Didelių šeimos mirusius. Jonas Didelis į jas kviečia gimines ir pažįstamus.

APYSKAITA

Praėjusį sekmadienį padaryta Žilvičio kultūrinės popietės apyskaita.

Pajamų būta . . . 1.607 kr.
išlaidų 812 kr.

Pelno 795 kr.

Pinigai įteikti Žilvičio izdinkui E. Guzikauskui bankan įdėti.

M.Vinkšnaitienė

UŽSAKYKIT MŪSŲ LIETUVĄ
SAVO GIMINEI, DRAUGUI!

UŽSIMOKĖJO UŽ M.L.

Po 30 kr. Ed. Mekšėnas, Zosė Blaškienė ir Kazys Valiulis.

Po 35 kr.: Bronė Kemeklytė-Merani, kuri jau kelintas metas apmoka, kaip kalėdinę dovaną; metinę prenumeratą savo draugei Marijai Katafajienei. Už 35 kruz. krautuvėse nenupirktum geresnės dovanos. Bet M.Lietuva tai per visus metus, savaitę po savaitės primena gerą drau-

gės širdį. Ar jūs neturite, kam galėtumėt suteikti tokią kultūringą dovaną?

Ona Plečkaitytė už 1974 m. 35 kr. ir Ona Polikaitienė.

VI. Velutis — 40 kr. Mečys Paleckis — 50 kr., Alb. Budrevičius 52 kr.,

M.L. skaitytojai Santos apylinkėse: Po 100 kr.: St. Remenčius ir L. Majienė.

K. Sipavičius 50 kr.

Po 30 kr. O Šabonas, Ona Dubrovienė ir J. Vosylis.

Kadangi per besibaigiančius metus pakilo ne tik maisto, bet ir popierius, ir dažai, ir mokestis už darbą, tai M.L. administracija yra priversta pakelti laikraščio prenumeratą. 1974 metais M.Lietuvos kaina 35 kruzeirai, o atskirus numerius perkant — 70 centavų.

JŪS TIKRAI NORITE,

kad M.Lietuva ir toliau eitų ir kad vis tobulėtų-gerėtų. Tam reikia visų pirma tik vieno dalyko: tuojau pat, metų pradžioje, užsimokėti savo prenumeratą. Kad jūs suprastumėt, kiek yra keblumo, kai nesumokama laiku prenumeratą, tikrai tuojau pat sumokėtumėt! Vargiai rasit Brazilijoje kitą laikraštį, kurį skaitytojams siuntinėtų nesumokėjusiems prenumeratos metų pradžioje. Dar kartą prašom: MALONĖKIT JAU DABAR ATNAUJINT SAVO PRENUMERATĄ 1974 METAMS.

Ačiū, ačiū!

M.L. Administracija.

MŪSŲ
LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa Postal. 4421

01000 São Paulo. ESP

Diretor Responsável

DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

Redator Jonas Kidykas

Administrador P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 30 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 150 kr.; Paskiro numerio kaina: 60 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Stripsniai ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožūra. Nausudoti raštai grāzinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti stripsniai nebūtinai kveičia redakcijos ir leidėju nuomone. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spaudinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini nevēliau, kaip iki pirmadienio pietų.